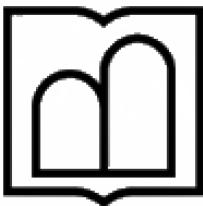

الظاهر

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده‌ی دندانپزشکی

پایان‌نامه جهت اخذ درجه‌ی دکترای حرفه‌ای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی اثر نوشیدنی‌های مختلف بر ثبات رنگ کامپوزیت رزین‌های بلیچ شید و اکسترا بلیچ
شید: ارزیابی اسپکتروفتومتریک

اساتید راهنمای:

دکتر مهدی رهبر

دکتر هاله ولی زاده حقی

استاد مشاور:

دکتر عزیز کامران

نگارش:

مهتا جعفری کفаш

۱۴۰۱ دی

کد پایان‌نامه: د/پ/۸۸۰

تعهد نامه اصالت پایان نامه

بسمه تعالی

اینجانب مهتا جعفری کفash دانش آموخته رشته دندانپزشکی مقطع دکتری حرفه ای به شماره دانشجویی ۹۳۲۶۳۷۰۰۹ گواهی می نمایم این پایان نامه تحت عنوان " بررسی اثر نوشیدنی های مختلف بر ثبات رنگ کامپوزیت رزین های بلیچ شید و اکسترا بلیچ شید: ارزیابی اسپکتروفوتومتریک " به راهنمایی استاد محترم جناب آقای دکتر مهدی رهبر و سرکار خانم دکتر هاله ولی زاده حقی به طور کامل اصل و بدون هرگونه سرقت علمی / ادبی بر اساس تعریف Plagiarism^۱ نگارش شده است و تمام یا قسمتی از آن توسط فرد دیگری در پایان نامه یا مراکز علمی دیگر ارائه نشده است. در ضمن اینجانب از مقررات مربوط به عدم رعایت صداقت در ارائه پایان نامه که منجر به مردود شدن و ارجاع به شورای پژوهشی دانشکده می شود، اطلاع کافی دارم.

تاریخ و امضاء دانشجو

بدین وسیله اصالت (Originality) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب دکتر مهدی رهبر استاد راهنمای می باشد.

تاریخ و امضاء استاد راهنما

---

^۱ Plagiarism یا سرقت علمی / ادبی عبارت است از استفاده از تمامی یا قسمتی از مطالب یا ایده های منتشر شده یا منتشر نشده فرد یا افراد دیگر بدون ذکر منبع به طور مناسب یا کسب اجازه در موارد ضروری.

سوگندنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

اکنون که با عنایات و الطاف بیکران الهی دوره‌ی دکتری دندانپزشکی را با موفقیت به پایان رسانده ام و مسئولیت خدمت به خلق را بر عهده گرفته ام در پیشگاه قرآن کریم به خداوند قادر متعال که دانای آشکار و نهان است، و نامش آرامش دل های خردمندان و یادش شفای آلام دردمدان، سوگند یاد می کنم که همواره حدود الهی و احکام مقدس دینی را محترم شمارم. از تضییع حقوق بیماران بپرهیزم و سلامت و بهبود آنان را بر منافع مادی و امیال نفسانی خود مقدم دارم، در معاینه و معالجه، حریم عفاف را رعایت کنم و اسرار بیماران خود جز به ضرورت شرعی و قانونی فاش نسازم. خود را نسبت به حفظ قداست حرفه‌ی پزشکی و حرمت همکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که با پرهیزکاری و شرافت و اخلاق پزشکی منافات دارد اجتناب ورم، همواره برای ارتقاء دانش پزشکی خویش تلاش کنم و از دخالت دراموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم خودداری نمایم. در امر بهداشت، اعتلا فرهنگ و آگاهی های عمومی تلاش نمایم و تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه را مسئولیت اساسی خویش بدانم.

تقدیم به

پدر و مادر عزیز و مهربانم که
در سختی‌ها و دشواری‌های
زندگی همواره یاوری دلسوز و
فداکار و پشتیبانی محکم و
مطمئن برایم بوده‌اند.

تقدیر و سپاسگزاری

با تقدیر و تشکر شایسته از استاد فرهیخته و فرزانه جناب آقای دکتر مهدی رهبر و سرکار خانم دکتر هاله ولیزاده که با نکته‌های دلاویز و گفته‌های بلند، صحیغه‌های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنمای و راه‌گشای نگارنده در اتمام و اكمال پایان‌نامه بوده است. بدین‌وسیله از بزرگواری، حسن سلوک و حمایت بی‌دریغ ایشان تشکر کرده و برای ایشان طول عمر توأم با سربلندی را آرزومندم.

همچنین از استاد با کمالات و شایسته؛ جناب آقای دکتر عزیز کامران که در کمال سعه‌صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت مشاوره این پایان‌نامه را بر عهده گرفتند.

همچنین این‌جانب بر خود وظیفه می‌دانم در کسوت شاگردی از خدمات و خدمات ارزشمند سایر اساتید گران‌قدر دانشکده دندانپزشکی اردبیل تقدیر و تشکر نمایم.

چکیده

بررسی اثر نوشیدنی‌های مختلف بر ثبات رنگ کامپوزیت رزین‌های بلیچ شید و اکسترا بلیچ شید: ارزیابی اسپکتروفتومتریک

مقدمه: با توجه به گسترش درخواست ترمیم‌های زیبایی از سوی بیماران، نتایج این مطالعه می‌تواند در انتخاب ماده‌ی ترمیمی مناسب از جهت ثبات رنگ و توجه دندانپزشکان به بیماران برای پیشگیری از تغییر رنگ سریع، کمک کننده باشد. از این رو این مطالعه با هدف بررسی اثر نوشیدنی‌های مختلف بر ثبات رنگ کامپوزیت رزین‌های بلیچ شید و اکسترا بلیچ شید انجام می‌گیرد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه‌ی آزمایشگاهی بر روی ۷۲ دیسک کامپوزیتی در ۴ زیرگروه ۶ تایی در سه کامپوزیت مورد بررسی قرار گرفت. اندازه گیری رنگ اولیه نمونه‌های کامپوزیتی پس از تهیه، توسط اسپکتروفتومتر انجام شده و بعد داخل محلول‌های آب پرتقال، چای سیاه، آب مقدار و نوشابه سیاه قرار می‌گیرند. اندازه گیری رنگ توسط اسپکتروفتومتر به ترتیب در دوره‌های ۱، ۲، ۴ و ۶ هفته انجام شد. پس از جمع‌آوری داده‌ها، آنالیز آماری با استفاده از آزمون‌های تی تست، آنالیز واریانس یک‌طرفه و تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر انجام شد. سطح معناداری کمتر از 0.05 در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از بین سه نوشیدنی هر کدام بر روی یکی از کامپوزیت‌ها تغییر رنگ معنی‌داری اعمال کردند. بدین صورت که چای سیاه باعث تغییر رنگ شیدهای کامپوزیت Gaenial، نوشابه‌ی سیاه باعث تغییر رنگ شیدهای کامپوزیت Diamond، آب پرتقال باعث تغییر رنگ شیدهای کامپوزیت Gradia به طور معنی‌دار شد ($P < 0.05$). تأثیر نوشیدنی‌ها بر ثبات رنگ کامپوزیت با مدت زمان قرار گیری کامپوزیت‌ها در نمونه‌ها ارتباط معنی‌داری نداشت ($P > 0.05$). از طرفی آب مقدار هیچ تغییر رنگ معنی‌داری را بر کامپوزیت‌های مورد مطالعه ایجاد نکرد.

نتیجه‌گیری: از بین کامپوزیت‌های مورد ارزیابی نیز Charisma Diamond بیشترین مقاومت را به تغییر رنگ داشت.

کلیدواژه‌ها: کامپوزیت، کامپوزیت بلیچ شید، تغییر رنگ

فهرست مطالب

الف..... چکیده

فصل اول: معرفی پژوهش

۲	۱-۱. مقدمه؛ بیان مسأله و ضرورت اجرای پژوهش
۴	۱-۲. اهداف پژوهش
۴	۱-۲-۱. هدف کلی
۵	۱-۲-۲. اهداف اختصاصی
۵	۱-۲-۳. اهداف کاربردی
۵	۱-۳. فرضیات پژوهش
۶	۱-۴. تعریف واژه‌ها

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش

۸	۱-۱. مقدمه
۸	۱-۲. مبانی نظری پژوهش
۸	۱-۲-۱. کامپوزیت‌های دندانی
۸	۱-۲-۲-۱. تاریخچه
۱۱	۱-۲-۲-۲. ساختار
۲۱۲	۱-۲-۲-۳. رنگ
۴۱۴	۱-۲-۴. ثبات رنگ کامپوزیت
۵۱۴	۱-۲-۵. روش‌های اندازه‌گیری رنگ
۶۱۴	۱-۲-۶. کامپوزیت‌های رنگ بلیج
۱۷	۲-۱. مروری بر پیشینه‌ی پژوهش
۱۷	۲-۲. پیشینه‌ی پژوهش در ایران
۲۰	۲-۳. پیشینه‌ی پژوهش در خارج

۳-۳. جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش ۲۳

فصل سوم: مواد و روش‌ها

۱-۱. نوع مطالعه و روش پژوهش ۲۵
۱-۲. جامعه‌ی آماری پژوهش ۲۸
۱-۳. حجم نمونه و روش نمونه‌گیری ۲۸
۱-۴. ابزار و روش گردآوری داده‌ها ۲۸
۱-۵. زمان و مکان انجام پژوهش ۸۲۸
۱-۶. متغیرهای پژوهش ۲۹
۱-۷. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۳۰
۱-۸. ملاحظات اخلاقی ۳۰

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۴-۱. تجزیه و تحلیل استنباطی یافته‌های مربوط به نمونه‌های کامپوزیت Gradia Direct ۳۲
۴-۲. تجزیه و تحلیل استنباطی یافته‌های مربوط به نمونه‌های کامپوزیت Gaenial ۳۴
۴-۳. تجزیه و تحلیل استنباطی یافته‌های مربوط به نمونه‌های کامپوزیت Charisma Diamond ۳۷

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

۵-۱. بحث ۵۲
۵-۲. نتیجه‌گیری ۵۸
۵-۳. محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش ۵۲

منابع

فهرست جداول

جدول ۳-۱: متغیرها ۲۹
جدول ۴-۱: میانگین و انحراف معیار مقدار ΔE در کامپوزیت GRADIADIRECT به تفکیک شید و محلول مورد مطالعه ۳۲
جدول ۴-۲: بررسی اثر نوع محلول و نوع شید و اثر متقابل محلول و شید بر کامپوزیت GRADIADIRECT ۳۴
جدول ۴-۳: میانگین و انحراف معیار مقدار ΔE در کامپوزیت GEANIAL به تفکیک شید و محلول مورد مطالعه ۳۵
جدول ۴-۴: بررسی اثر نوع محلول و نوع شید و اثر متقابل محلول و شید بر کامپوزیت GEANIAL ۳۷
جدول ۴-۵: میانگین و انحراف معیار مقدار دلتای ای در کامپوزیت DIAMOND به تفکیک شید و محلول مورد مطالعه ۳۸
جدول ۴-۶: بررسی اثر نوع محلول و نوع شید و اثر متقابل محلول و شید بر کامپوزیت DIAMOND ۳۹
جدول ۴-۷: میانگین و انحراف معیار مقدار ΔE درآب پرتنال به تفکیک کامپوزیت و شید در زمانهای مورد مطالعه ۴۱
جدول ۴-۸: میانگین و انحراف معیار مقدار ΔE درچای سیاه به تفکیک کامپوزیت و شید در زمانهای مورد مطالعه ۴۳
جدول ۴-۹: میانگین و انحراف معیار مقدار ΔE در آب مقطار به تفکیک کامپوزیت و شید در زمانهای مورد مطالعه ۴۵
جدول ۴-۱۰: میانگین و انحراف معیار مقدار ΔE در نوشابه سیاه به تفکیک کامپوزیت و شید در زمانهای مورد مطالعه ۴۷
جدول ۴-۱۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار ثبات رنگ در محلول‌های مورد مطالعه ۴۸
جدول ۴-۱۲: مقایسه اخلاف میانگین ΔE در محلول‌های مورد مطالعه ۴۹

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴: ΔE کامپوزیت Gradiaxbw در زمان‌های مختلف در محلول‌های مورد مطالعه ۳۳
- نمودار ۲-۴: ΔE کامپوزیت Gradiabw در زمان‌های مختلف در محلول‌های مورد مطالعه ۳۴
- نمودار ۳-۴: ΔE کامپوزیت Geanialxbw به تفکیک زمان‌های مختلف در محلول‌های مورد مطالعه ۳۶
- نمودار ۴-۴: ΔE کامپوزیت Geanialbw به تفکیک زمان‌های مختلف در محلول‌های مورد مطالعه ۳۶
- نمودار ۴-۵: ΔE کامپوزیت Diamondbxl به تفکیک زمان‌های مختلف در محلول‌های مورد مطالعه ۳۹
- نمودار ۴-۶: ΔE کامپوزیت Diamondbl به تفکیک زمان‌های مختلف در محلول‌های مورد مطالعه ۳۹